בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטַ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל־יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קע״ג | פָּרָשַׁת כִּי תֵצֵא תשפ״ד

יוֹם־הֻלֶּדֶת

שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה!

* * *

מו״ר שְׁלִיטַ״א אָמַר, אֲשֶׁר ׳יוֹם־הֻלֶּדֶת׳ שֶׁל אָדָם, הוּא כְּעֵין **יוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַפְּרָטִי** שֶׁלּוֹ, וּמַנְחִים בּוֹ סְגוּלוֹת רַבּוֹת, וּבְיוֹם הַזֶּה יֵשׁ כֹּחַ מְיֻחָד לְאָדָם לְבָרֵךְ וּלְהִתְבָּרֵךְ בְּבִרְכַּת ה׳ בְּכָל הָעִנְיָנִים, כִּי הוּא נֶחְשָׁב לְיוֹם גְּנוּסְיָא שֶׁלּוֹ, וְהוּא יוֹם שֶׁל הִתְעַלּוּת מַזָּלוֹ וְכֹחוֹ.

וְעַל־כֵּן, הִדְרִיךְ מו״ר שְׁלִיטַ״א וְאָמַר, רָאוּי לְאָדָם לְהִתְעוֹרֵר מְאֹד בְּיוֹם זֶה לְהַרְבּוֹת בּוֹ בִּתְפִלָּה לַה׳ יִתְבָּרַךְ – הֵן בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל מַה שֶּׁזָּכָה מֵעוֹדוֹ וְעַד הֲלוֹם, וְיִרְבֶּה בִּנְתִינַת שֶׂבַח וְהוֹדָיָה עַל כָּל הַנִּסִּים וְהַנִּפְלָאוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁגָּמַל עִמּוֹ ה׳ יִתְבָּרַךְ, וְהֵן בְּבַקָּשָׁה עַל הֶעָתִיד, כִּי בְּיוֹם זֶה יֵשׁ עֵת־רָצוֹן נִפְלָא לְאָדָם לְבַקֵּשׁ עַל הַכֹּל – וְיִתְקַבֵּל, וּכְמוֹ שֶׁצַּדִּיקִים אָמְרוּ רֶמֶז בְּהַכָּתוּב (תְּהִלִּים ב, ז-ח) **״בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ: שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה״**, שֶׁבְּיוֹם־הֻלֶּדֶת שֶׁל אָדָם יֵשׁ כֹּחַ מְיֻחָד בַּתְּפִלָּה לִשְׁאֹל וְלִפְעֹל כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ לְטוֹבָה, וְכֵן יִתְחַזֵּק לְשַׂמֵּחַ מְאֹד בַּיּוֹם הַזֶּה, וְיִרְאֶה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וָחֶסֶד בַּיּוֹם הַזֶּה, כִּי כָּל זֶה עוֹשֶׂה כְּלִי קָדוֹשׁ לְקַבֵּל בּוֹ אֶת בִּרְכַּת ה׳ עָלָיו, וְיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה.

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטַ״א, אֲשֶׁר יוֹם־הֻלֶּדֶת שֶׁל צַדִּיקִים, מְכֻנֶּה בְּשֵׁם **״יוֹם הַבָּהִיר״**, כִּי הוּא הַיּוֹם שֶׁבּוֹ נוֹלְדָה נִשְׁמַת צַדִּיק בָּעוֹלָם, וּבְוַדַּאי הוּא יוֹם חָשׁוּב וְנַעֲלֶה מְאֹד, וְהַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ שֶׁכָּךְ אֲצָל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁזּוֹכֶה לְהַרְגִּישׁ טַעַם בְּחַיָּיו, וְהוּא חַי אֶת חַיָּיו מִתּוֹךְ אֱמוּנָה טְהוֹרָה, אֲזַי הוּא שָׂמֵחַ בִּימֵי חַיָּיו, וּמִמֵּילָא יוֹם־הֻלַּדְתּוֹ הוּא יוֹם שָׂמֵחַ בִּשְׁבִילוֹ, וּמְנַצֵּל אוֹתוֹ כִּדְבָעֵי, וְשָׂמֵחַ בַּיּוֹם הַזֶּה, וּפוֹעֵל דְּבָרִים נִפְלָאִים עַל כָּל הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, וּמוּבָא בְּפֵרוּשׁ בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ״בֶּן אִישׁ חַי״ (שָׁנָה רִאשׁוֹנָה, פָּרָשַׁת רְאֵה, סְעִיף יז): **׳וְיֵשׁ נוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת בְּכָל שָׁנָה אֶת יוֹם הֻלֶּדֶת לְיוֹם טוֹב, וְיֵשׁ יָפֶה הוּא, וְכֵן נוֹהֲגִין בְּבֵיתֵנוּ׳.**

וְרָגִיל מו״ר שְׁלִיטַ״א לְהָאִיר אֶת עֵינֵי הַבָּאִים לְפָנָיו – אוֹ הַכּוֹתְבִין אֵלָיו – לִבְרָכָה בְּיוֹם־הֻלַּדְתָּם, מַהוּ הַלִּמּוּד הַמֻּנָּח בְּאוֹתוֹ הַגִּיל שֶׁהֵם נִמְצָאִים, וְתָמִיד מוֹצֵא אֵיזֶה רֶמֶז וְסִימָנָא טָבָא לְאָדָם, שֶׁיִּתְעוֹרֵר אֶל הַנְּקֻדָּה הַשַּׁיֶּכֶת לְגִילוֹ, לְדֻגְמָא – כֵּן כָּתַב לְאֶחָד בְּיוֹם־הֻלֶּדֶת שֶׁל גִּיל עֶשְׂרִים וְאֶחָד: **׳שְׁנַת 21 יֵשׁ לָהּ חֲשִׁיבוּת מְיֻחֶדֶת, כִּי הִיא מְכֻוֶּנֶת נֶגֶד הַשֵּׁם אֶהְיֶ״ה שֶׁבְּגִימַטְרִיָּא כ״א, וְשֵׁם זֶה הוּא סוֹד הַתְּשׁוּבָה וְהַהִתְחַדְּשׁוּת בְּכָל עִנְיְנֵי הַחַיִּים, כִּי פֵּרוּשׁוֹ שֶׁל אֶהְיֶ״ה הוּא שֶׁ׳אֲנִי זְמִין לְמֶהֱוֵי׳ – אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת מֵעַכְשָׁו, מָה הָיָה אִתִּי עַד עַכְשָׁו אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, אֲבָל מֵעַכְשָׁו אֲנִי רוֹצֶה לַעֲלוֹת וּלְהַצְלִיחַ בְּכָל עִנְיָנַי, וּכְשֶׁאָדָם תּוֹפֵס עִנְיָן זֶה חָזָק, אֲזַי יֵשׁ לוֹ כֹּחַ לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה׳;** [וְזוֹ דֻגְמָא אַחַת מִנִּי רַבּוֹת הַמּוּבָאוֹת בְּמִכְתְּבֵי ״אָשִׁיב לָאִישׁ״, קָחֵם מִשָּׁם].

אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְקַבֵּל דַּרְכֵי הַנְהָגוֹת הַצַּדִּיקִים, וְכָךְ מְבַלֶּה יְמֵי חַיָּיו בַּטּוּב וּבַנְּעִימִים, וְזוֹכֶה לְהַמְשִׁיךְ עַל

עַצְמוֹ בְּרָכוֹת וִישׁוּעוֹת נִפְלָאוֹת, וְהוּא שָׁמֵחַ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁזָּכָה לָבוֹא לְזֶה הָעוֹלָם, וְלַעֲמֹד עַל דַּעְתּוֹ בְּהִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר, שֶׁמְּזַכִּים אוֹתוֹ בְּהִתְעוֹרְרוּת הַשִּׁינָה וּבַעֲשִׂיַּת טוֹב בִּימֵי חַיָּיו, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֵצַח נְצָחִים!

'פִּתְגָּמִין קַדִּישִׁין' בְּעִנְיַן שֶׁל מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א

הַחֵלֶק הָרִאשׁוֹן לָאִשָּׁה

א. מָצָאתִי בִּכְתָבֵי"ָד קָדְשׁוֹ שֶׁל מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א: **'שָׁמַעְתִּי שֶׁפַּעַם אָמַר** (הַיְנוּ מוֹהֲרָא"ש זי"ע), **שֶׁבְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ כְּשֶׁבּוֹצְעִין הַחַלָּה אַחַר בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא, צְרִיכִין לִבְצֹעַ פְּרוֹסָה גְּדוֹלָה, וְאַחַר כָּךְ לְחַלֵּק אוֹתוֹ לִשְׁנַיִם, וְלִתֵּן הַחֵלֶק הָרִאשׁוֹן לְאִשְׁתּוֹ, כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר** (לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א, סִימָן סט) **שֶׁעִקַּר הַפַּרְנָסָה בָּאָה מֵהָאִשָּׁה וְכוּ', וְלָכֵן צְרִיכִין לְכַבֵּד אוֹתָהּ בַּפְּרוֹסָה הָרִאשׁוֹנָה, חוּץ אִם יֵשׁ שָׁם אוֹרֵחַ אֵצֶל הַשֻּׁלְחָן שֶׁאָז נוֹתְנִין לָהָאוֹרֵחַ רִאשׁוֹן כִּי אָמְרוּ חַזַ"ל: גְּדוֹלָה הַכְנָסַת אוֹרְחִים יוֹתֵר מִקַּבָּלַת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, וְלָכֵן רָאוּי לִתֵּן לוֹ רִאשׁוֹנָה, וְהָבֵן. [וְדָבָר זֶה רָאִיתִי תָּמִיד כְּשֶׁזָּכִיתִי לִסְעֹד אֶצְלוֹ, נֵרוֹ יָאִיר, עַל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, שֶׁתָּמִיד הָיָה נוֹתֵן אֵצֶל הַפְּרוֹסָה רִאשׁוֹנָה אֲפִלּוּ קֹדֶם שֶׁלָּקַח לְעַצְמוֹ וְלִבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁיִּחְיוּ]'**. עַד כָּאן לְשׁוֹן מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א (וּמִזֶּה מוּבָן מְאֹד מַעֲלַת הָאִשָּׁה - שֶׁנִּקְרֵאת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה; וְהָבֵן).

הַדַּף הַזֶּה יָגֵן עָלֶיךָ!

ב. שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ תשפ"ג - שְׁאֵלְתִּיו גַּבֵּי מַה שֶּׁמּוֹהֲרָא"ש זי"ע תָּמִיד מְעוֹרֵר עַל לְמוּד חָמֵשׁ דַּפִּים זֹהַר, הַאִם הַכַּוָּנָה לְחָמֵשׁ דַּפֵּי הַזֹּהַר מַמָּשׁ [הַיְנוּ הַדַּפִּים הַמְצֻיָּנִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר], אוֹ בְּכָל מַהֲדוּרָה שֶׁהִיא? עָנָה וְאָמַר: **"זֶה לֹא מְשֻׁנֶּה... בְּכָל מַהֲדוּרָה שֶׁהִיא, תְּדַפְדֵּף חָמֵשׁ דַּפִּים זֹהַר, הַדַּפִּים הָאֵלּוּ יָגֵנוּ עָלֶיךָ!"...**

בְּתוֹךְ הַ'שׁוֹב' - יָשְׁנוֹ 'רָצוֹא'!

ג. פַּעַם שְׁאֵלְתִּיו גַּבֵּי דִּבְרֵי מוֹהַרַנַ"ת זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, שַׁבָּת, הֲלָכָה ז, אוֹת נג) כְּשֶׁעוֹסֵק בַּגִּלּוּי שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל - הַשַּׂיָּךְ בְּיוֹתֵר לְחֹדֶשׁ אֱלוּל - עַל הָעִנְיָן שֶׁל **'בָּקִי בְּרָצֹא וּבָקִי בְּשׁוֹב'**, שֶׁיֵּשׁ בְּחִינַת 'עֵיל וְנָפִיק' הֵן בְּ'רָצוֹא' וְהֵן בְּ'שׁוֹב', דְּהַיְנוּ שֶׁבָּ'רָצוֹא' בְּעַצְמוֹ יֵשׁ 'עֵיל וְנָפִיק' וּבְהַ'שׁוֹב' בְּעַצְמוֹ יֵשׁ 'עֵיל וְנָפִיק', מָה הַהֶסְבֵּר בָּזֶה?

חִדּוּד הַשְּׁאֵלָה עַל דֶּרֶךְ "מִמַּה נַּפְשָׁךְ": אִם יֵשׁ אֵצֶל אָדָם בְּחִינָה שֶׁל 'רָצוֹא', מַה שַּׁיָּךְ שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה עִנְיָן שֶׁל 'שׁוֹב'? וְאִם אָכֵן אֵרַע עִנְיָן שֶׁל 'שׁוֹב', אָז לְכְאוֹרָה זֶה כְּבָר מִמֵּילָא יָצָא מִגֶּדֶר 'רָצוֹא' לְגֶדֶר 'שׁוֹב', אִם כֵּן מָה הַבֵּאוּר בָּזֶה?

וְהִקְדִּים וּבֵאֵר, דְּהִנֵּה רַבֵּנוּ זַ"ל גִּלָּה לָנוּ אֶת הַגִּלּוּי הַנּוֹרָא שֶׁל **'בָּקִי בְּרָצֹא וּבָקִי בְּשׁוֹב'**, שֶׁזּוֹהִי הַבְּקִיאוּת שֶׁצְּרִיכִין בְּיֶדֶךְ הַתְּשׁוּבָה' - דֶּרֶ"ךְ עוֹלֶה פַּעֲמַיִם בָּקִ"י, הַיְנוּ ב' הַבְּקִיאוּיוֹת הַנַּ"ל, וְהַמִּלָּה **'בָּקִי'** עוֹלֶה כְּמִנְיַן שֵׁם **הַוָּיָ"ה** וְשֵׁם **אֱלֹקִי"ם**, בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה, רַחֲמִים וְדִין, רָצוֹא וָשׁוֹב, הַכֹּל נִכְלָל בְּעִנְיָן שֶׁל **'בָּקִי'**, וְאָכֵן בְּכָל אַחַת מִשְּׁתֵּי הַבְּקִיאוּיוֹת - כָּלוּל בָּהּ עִנְיָן שֶׁל **'רָצוֹא'** וְעִנְיָן שֶׁל **'שׁוֹב'**, וּמַהִי אֲפוֹא הַהֶבְדָּלָה בָּזֶה?

נַתְחִיל עִם הָעִנְיָן שֶׁל **'רָצוֹא'**: אָדָם שֶׁהוּא בִּבְחִינַת 'רָצוֹא', וְעוֹסֵק בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחֵשֶׁק וּבְכֹחַ גָּדוֹל, גַּם הוּא מֻכְרָח לִפְעָמִים לִתֵּן נַיָּחָא לַמֹּחִין, בִּבְחִינַת (מְנָחוֹת צט:) **'פְּעָמִים שֶׁבְּטוּלָהּ שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ יְסוֹדָהּ'**; כִּי אִי אֶפְשָׁר תָּמִיד לֵילֵךְ בְּ'רָצוֹא', נִמְצָא שֶׁגַּם בִּבְחִינַת 'רָצוֹא' יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל **'שׁוֹב'**, וְאָכֵן הַ'שׁוֹב' שֶׁל הָ'רָצוֹא' הוּא לֹא כְּמוֹ הַ'שׁוֹב' הָרָגִיל - שֶׁאָדָם יוֹרֵד וְכוּ', אֶלָּא יֵשׁ בְּחִינָה שֶׁל 'שׁוֹב' כְּפִי דַּרְגַּת הָ'רָצוֹא', וְעִנְיָן שֶׁל 'רָצוֹא' שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹךְ הָ'רָצוֹא' הַכַּוָּנָה שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְקַדֵּם וְלַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲזַי יֵשׁ לוֹ 'רָצוֹא' בְּתוֹךְ הָ'רָצוֹא'.

וְכֵן לְאִידָךְ גִּיסָא, גַּם בִּבְחִינַת **'שׁוֹב'** יֵשׁ עִנְיָן שֶׁל **'רָצוֹא'**, כִּי אֲפִלּוּ אָדָם שֶׁנִּמְצָא בְּמַצָּב שֶׁל יְרִידָה, וְהוּא נָפֹל וְהִתְלַכְלֵךְ, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וּמַרְגִּישׁ שֶׁהוּא מַמָּשׁ בִּדְיוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה, בִּבְחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל", עָלָיו לִזְכֹּר אֲשֶׁר "הִנֶּךָּ" - אַתָּה פֹּה אִתִּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! וְלֹא יִשָּׁאֵר בְּתוֹךְ הַטִּנּוֹפֶת וְהַלִּכְלוּךְ שֶׁלּוֹ, אֶלָּא יַעֲשֶׂה מַה שֶּׁהוּא יָכוֹל בְּתוֹךְ הַשְּׁאוֹל שֶׁבּוֹ הוּא נִמְצָא, דְּהַיְנוּ אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ כָּל הַלִּכְלוּךְ - יְדַבֵּר כַּמָּה דִּבּוּרִים אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יַחְטֹף אֵיזוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה כְּפִי יְכוֹלְתּוֹ, נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּחִינָה שֶׁל 'רָצוֹא' בְּתוֹךְ הַ'שׁוֹב' - הַנְּפִילָה וְהַיְרִידָה שֶׁלּוֹ. וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ עוֹד בְּחִינָה שֶׁל 'שׁוֹב' - בְּתוֹךְ הַ'שׁוֹב' שֶׁבּוֹ הוּא כְּבָר שָׁרוּי, יִרְאֶה לַעֲשׂוֹת אֵיזוֹ פְּעֻלָּה שֶׁל 'רָצוֹא', וַאֲפִלּוּ שֶׁנִּמְצָא עֲדַיִן בְּתוֹךְ עֹמֶק הַשְּׁאוֹל, וְעוֹד לֹא הִתְרוֹמֵם, גַּם שָׁם יִתְפֹּס כָּל מַה שֶּׁיָּכוֹל; וְהָבֵן הָעִנְיָן הֵיטֵב. אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַחְדִּיר לְמוּדִים קְדוֹשִׁים אֵלֶּה בְּלִבּוֹ!